

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — орук баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биридди норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

ТОХСУНЬУ 13 КҮНЭ — РОССИЯ БЭЧЭЭТИН КҮНЭ

1996 сыл бастыг селькора

Николай Иванович Сивцев 30-н тахса сыл биһиги хаһыаптыт кытта сибээһи тутуһан, сымала курдук сымтан, арахсыспака ылыһан үлэлэһэр. «Коммунистар инники кэккэбэ» дьин аан бастагы ыстатыйата «Ленин суола» хаһыакка 1966 сыл алтынньы 27 күнүгэр нүөмэригэр бэчээттэммитэ.



Н. И. Сивцев олоххо чакчы активнай позициялаах киһи. Киһи төһө да 68 саһыгар үктэниэр, нэһилиэк, улуус общественнай олохторугар орооһо сытар. Ол курдук ааспыт сылга хаһыаптыгар 20-тэн тахса ыстатыйалары, информациялары, очеркалары суруйан бэчээттэттэ. Ол да иһин ре-

дакция коллектива биһир саһаанан «1996 сыл бастыг

корреспонденынан» Николай Ивановичи ааттаата.

Сивцев Н. И. элбэх оҕо амарах аҕата, үгүс сии-кыр-бас оҕо эйбэс эһэтэ. Били нууччалыы этэргэ дылы «мужик-молоток, отец-молодец» киһи. Киһилэр тустара дьин куоратынан-тынан кыһыннары-сайыннары өрө эргичийэн, тула кулахааччыан түбүгүрэн тахсааччы.

Биһиги аҕа табаарыспытын, улахан убайбытын Россия бэчээтин күнүнэн эбэр-дэлиһит уонна өссө да сибээһи быспака суруйа тураргар бабарарбыт.

«Энцикли» хаһыат коллектива.

УЧУУТАЛЛАР КОНФЕРЕНЦИЯЛАРА

Болдьоммутун курдук тохсунньу 8-9 күнүгэр Нам орто оскуолатын актовой саалатыгар «Аныгы оскуола сүнгөн сайдытын концепциятын уонна өй-санаа, сир-туом, үгэстэр, үөрэбэрин» дьин темага научнай-практической конференция буолан ааста. Манна учууталлар, үөрэх министрствотыттан министри солбуйааччы Сивцева Н. С., СГУ филологической факультетын декана наука доктора Петрова С. М., СГУ саха филологической факультетын деканы солбуйааччы наука кандидата Слепцов П. А., норуот эмчитэ Аржакова — Иванова Н. А., саха национальнай-художественнай музейин отделын сэбиэдиссэйэ, норуот маастара Зверева А. Н.,

ИПКРО культурология салаатын сэбиэдиссэйэ, норуот эмчитэ Корякина Н. А., ИПКРО саха культуратын салаатын сэбиэдиссэйэ Попова М. А., СГУ старшай преподавателэ Федорова Г. Г., Россия художниктарын союһун чилиэнэ, муосчут Марков Ф. И., этнограф, Е. Ярославской аатынан музей отделын сэбиэдиссэйэ Яковлев В. Ф., улуус баһылыгын солбуйааччы Иванов Е. Е. уонна да атыттар кыттыны ылылар.

элбэх үлэ ытыллыахтаах. Онон бу научнай-практической конференция атыттартан үөрэнэр уонна үөрэтэр сыаллаах-соруктаах барда. Сүрүн дакылааттары педагогической наука доктора, СГУ декана Петрова С. М., үөрэх министри солбуйааччы Сивцева Н. С., үөрэх управлениетын начальнига Дьячковская Н. Г. оҕордулар. Конференция кэмгэр уусуран оҕоһуктар быыстапкалара үлэлээтэ. Конференция кэмгэр барыта отучча дакылаат истилинни, семинарской занятиялар, конференция тематыгар туһааннаах араас секциялар үлэлээтилэр.

Е. СИВЦЕВА.

РОССИЯБА ПРОКУРАТУРА ТЭРИЛЛИБИТЭ 275 СЫЛА

Сокуону араначчылааччы, тутуһуннарааччы

Россияба государственной төрүттээччи Петр I Сокуон өрөгөйдүүрүгэр аан бастатан ону тутуһууну контуруоллуур уонна кэтээн көрөр учреждение баар буолуохтаабын өйдүүр. Онук тэрилтэни прокуратура буолбута. Киһи иһингэр турар соруктары Петр I 1722 сыл тохсунньу 12 күнүгэр Биһаарар быһаччы этэн турар: «Сей чин яко око наше и стряпчий о делах государственных».

Оччолорго прокуратура дьарыктанар эйгэтэ олус кинээ. Араас кэмнэргэ генерал-прокурордар үп, юстиция, ис дьыала министрдинэн буодаллара. 1802 сылтан сабаллаан генерал-прокурор официальнойдык юстиция министрдин кытта аабылара. Генерал-прокурордарынан биллиилээх государственнай деятеллэр П. Ягужинский, Д. Блудов, Д. Троицкий, чабылхай юристар Д. Замятин, Д. Набоков, байыаннай кыргыһылар геройдара А. Самойлов, Д. Лобанов-Ростовский, дипломат Д. Дашков, поэттар Г. Державин, И. Дмитриев буола сылдыбыттара. 1917 сыл алтынньыгын диэри — икки сүүс сыл кэригэ — бу дуоһунаска 33 киһи үлэлээбитэ биллэр.

Бу дьон аҕа дойдularын дьин-чакчы патриоттара этилэр, мундир чьинин уонна идэлэрин үрдүктүк тутталлара. Сорох генерал-прокурордар дуоһунастарыгар бэрт уһуннук олорон үлэлээбиттэрэ. А. А. Вяземский 30 сыл, В. Н. Панин 20 сыл.

Россия прокуратурата икки үйэттэн ордук кэмгэ Европаба биһир чулуу үлэлээбинэн биллэрэ, биһир тэнг кытаанах ирдэбиллээбэ, ону тэнгэ гуманнай этэ. Киһи этиката: идэбэ бэринилээх уонна киһиэхэ болбомтолоох буолуу.

Биһиги историябытыгар барыта эриэ-дэхси буолбатабы биллэр, ол эрэн прокуратураба үгүс чьининэй дьон сокуону араначчылааччы соруктаах үлэлээбиттэрэ. Үрдүкү былаас сокуоннара соробор сиргэ сөп түбэспэттэрэ киһилэр буруйдаабын буолбатабын өйдүүххэ наада.

Уруккуу тэнгэ кэники келүөнэ дьону ахтар сиргээтэ. Ол курдук Советскай Россия бастагы прокурора Д. Курский, ССРС тинэх Генеральной прокурора Н. Трубин, ССРС Үрдүкү Суутун прокурора П. Крайников, РСФСР прокурордарын, кэлин ССРС Генеральной прокурордарын И. Акуловы, Р. Руденконы, А. Рекунову, Б. Кравцову дьыалаба чакчы бэринилээх юристарынан ааттырыбыт сөптөөх.

Российскай Прокуратура өрүү бэйэтин үлэһиттэринэн күөстээх буолара. Бу үтүө үгэһи билигин келүөнэ салгыыр, ааспыты умнубака инникигэ эрэллээх үлэһит.

М. ШАПОШНИКОВ,

Нам улууһун прокурора, юстиция старшай советнига, Россия прокуратуратын үтүөлээх үлэһитэ.



Бары бүттүүн туруннахпытына



Россияба ытыллар реформалар ыраханник барыларынан биһир сүрүн биричининэн правовой өттүнэн ситэри хааччылыбаттарын ааттылар. Олохтоммут сокуоннарга былаас үрдүкү эргимтэтиктэн көнөрү гражданинга тиньэ толору убаастабыл суоҕа өтө көстөр. Үкүсүгэр тус бэйэбэ туһалаах өттө билииллэр, оттон эбээһинэстэргэ көһүүнүк сьыһаннаһыттан «правовой беспредел» сабаллар. Манна билигин олохтук көстүүрүгэр улуус прокурора М. И. ШАПОШНИКОВ санааларын атастатар.

— Михаил Иннокентьевич, билигин «демократия» дьин көнүл-босхо барыга тэһизмит кэмгэр сокуоннарбыт гуманизм, аһынны өттүгэр кэлтэй охтоллорун туох дии саныгыгын?

— Сорох коллегаларым сөбүдүү истибэттэрэ буолуон сөп да, бэйэм санаабар, эппитинэнни чэпчэти өттүгэр кэлтэй бары бүтүн баар суол. Буруйу оҕоруу улаата, элбик турар кэмгэр эппитинэнни күүһүрдэр наада. Холобур, иллэрээ сыл Хатырыктан үс уол күүһүлээһингэ сууттаммыттар.

Манна үһүннэригэр условнай мнэрэ тутуллубута. Онон олус дьиксиннэриилээх прецедент тахсыбыта, ол эбэтэр ыар буруй иһин олус сымнаҕас мнэрэ бэриллибит. Бу кэмгэ уоруу, күлүтээннэһин иһин «на полную

катушку» биһиргэбэрдэр тахсаллара өйдөмөт. Манна буруйу оҕоруу төрт биричиннэтэ, социальнай төрүөттэрэ ситэ учуоттамматтара кэстөн турар суол. Үһээ эппитим курдук, эппитинэс кытаанах, ону тэнгэ сиргээтэх буолуохтаах.

— Уопсайынан, билигин быһы-майгы хайдах уларыар хабааттардабы, өтөр тупсуо суох чиһилээх курдук буолбата дуо?

— Ити барыта олохтуттан тутулуктаах. Хамнаспыт хайдабы, үлэбит хайдабы, сирбит-майгыбыт хайдабы — мантан үөскээн тахсар бүтүгү быһы-майгы. Ычат сорох арангата олус агрессивнай. Арбыннаабы быһылааны, Модукка быһахтаныны ылан көрүүбүт... Аны туран биһиэхэ, юристарга, «латентная (скрытая)

МИХАИЛ ИННОКЕНТЬЕВИЧ ШАПОШНИКОВ 1948 сыллааха атырдыах ыйын 10 күнүгэр Нам оройуонун Нам селотугар колхозтаах дьин кэргэнигэр төрөөбүтэ. Орто оскуоланы бүтэрэн баран «Нам» совхозка рабочайдаабыта, онтон райпоба кочегарынан, болуотунуугунан үлэлээбитэ.

1971—1973 сс. Советскай Армияба сулуспалаабыта. 1973 с. Харьковтаагы юридической институтка үөрэнэ кирибитэ. 1977 с. бүтэрэн Уус-Дьаагы прокуратуратыгар следователинэн аһаммыта. 1981—1991 сс. Анаабыр оройуонун прокурора, 1991 с. Алдан оройуонун прокурорун солбуйааччынан аһанар.

1994 с. кулун тутар 28 күнүттэн Нам улууһун прокурора. Кэргэннээх, икки оҕолоох.

1990 сыл бэс ыйыгар М. И. Шапошников Анаабырга үлэли сылдьан Өлүөхүмэбэ холуобунай дьыаланы сиргэстийэли командировкаба ытыллыбыта. Манна кылгас кэмгэ биэс холуобунай дьыаланы сиргэстийэли буруйдаахтары булбута.

1991 сыл кулун тутар 29 к. республика прокурорун бирикээһинэн М. И. Шапошниковка махтал биллэриллибитэ.

1995 сыл ыам ыйын 24 күнүгэр Россия Генеральной прокурорун бирикээһинэн юстиция старшай советнигар М. И. Шапошниковка харчынан биримийэ оҕоһуллубута.

1996 сыл тохсунньу 14 күнүгэр Россия Генеральной прокурорун бирикээһинэн М. И. Шапошниковка «Российскай Федерация прокуратуратын бочуоттаах үлэһитэ» үрдүк аат инэриллибитэ.

преступность» дьин термин баар. Ол аата — биллибэккэ-көстүбөккэ хаалар, кистэнилэр буруй оҕоруулар. Сылтан сыл ити бэйэтин иһингэр буһан, үрдээн эмискэ тобо биэрэн сөп. Онон баар статистиканан дуоһуйарга төрөт суоһун кэриэтэ. Холобура, буруйу оҕорууну арыһыны бырыһыана үрдүүр дии саныаха сөп. Ол эрэн тиһилилбэтэ, биллибэтэх буруй манна учуоттаммат.

Бу, биллэн турар, общество сириттэн-майгытыттан тахсар. Кырбанан баран үнсүбэтэх, күүһүлэнэн баран тыллаабатах, уордараң баран биллэрбэтэх өссө сана буруйу оҕорууларга кыах биэрэр. Манна ким эрэ билэ, көрө-истэ сылдьан кыһаммат, мийгич эрэ таарыйбата да «ладно» дьин буолар.

Манна милиция үлэһиттэрэ эмиз мөлтөөн биэрэллэр, соробор профессиональнай таһымнара мөлтөбүттэн. Холобур, күһүнү быһа сүөһүнү уораң өлөрүү түбэлтэтэ элбэхтик табыста, биһир да арыллыбата. Оттон оҕуруоттары, теплицалары хоро таһы аһсаанга да кирибэт.

— Манна даһатан, быраабы харыстыыр органнары ылан көрүүххэ... Бу органнарбыт билигин да көрдөрүү, статистика, сьыппара билиһингэр бааллар курдук. «Показатель» үчүгэй — чьис, бочуот; куһаҕан — сэмэлээһин, мнэрэ. Эн санаабыр ити төһө сиргээбэй?

— Итинник «показателлар» үлэ түмүгүн таһаары билигин да чакчы баар. Ол иһин ити ахтар «латентнай» диир буруйу оҕоруулар ситэ учуоттамматтар, учуоттана да сорумматтар. Ким бэйэтин баһатынан көрдөрүүтүн мөлтөтүөй.

Бэйэбит билэбит дии, кинээ хараҕаба уулуссаба биһир да патрулу көрбөккүн, массьыналар да сэдэхтик көстөллөр, бары гаражка тураллар. Бензин суох дьин буолар. Дьингэр, дьаһаллалары кытта эрдэттэн кэлсэтэн, мунг саатар, кинээ 11—12 чаас дьини кэригэр кыаллар суол. Оччотугар ычаттар көрө тардына этилэр. Бу профилактика биһир дьонун өттө буолар. Өссө төгүл тоһоболоон этинэм этэ, милиция патрулу

(Бүтүүтүн 2 стр. көр)

Россияға прокуратура тэриллибитэ 275 сыла

Бары бүттүүн туруннахпыттына

(Инин 1 стр. көр)

лааһыңга, подьезтары, «мөл-төх» ыаллары хонтуруол-лааһыңга улахан болжототун уурухтаах. Урук, кыра эрдэһинэ, өйдүүбүн —отделга бэрт абыах да киһи бэрээдэги хааччылар этэ. Юмшанов, Мохначевский, Черноградский... Агардас Г. Черноградский күн иһигэр Намы иккитэ-үстэ эргий охсор. Оччолорго кэм атын буолуо да, үлэ-бэ сыһан биллини сотрууниктарга үтүө холобур эрэ буолуон сөп.

Биир түгүгүгү тохтуом этэ. Билигин ыччаттар, уолу-тан, кыһыттан тутулууга суох, наһаа агрессивнайлар. Билигин сотрууниктарбыт манна сыһанан бэрээдэр. Дыңгыр, сокуон да, мин да (сокуону тутуһууну көрөөчү быһыытынан) сорох түбэлтэлэргэ спецсредстволары туһанарга көгүл, кыах бэрээдиги. Ону үгүсүктэрэ эгин дин куттаналлар. Түмүгэр, сотрууниктары бэйэлэрин колочук ыччаттар кырбаары гынар түбэлтэлэрэ тахсар. Онук быһыы милицияга авторитеты, убаастабылы эпэт.

— Бу түбэлтэлэргэ төрөппүттэр сыһаннара, кинилэр реакцияра хайдаһый?

— Хомойуох иһин, үгүс төрөппүттэр кэлтэй көмүскээһин позицияны тутуһаллар. Миэхэ кэлин айдаан тардаллар. Бэрэбиэркэлээтэххэ, туох да сокуон кэбиллибэтэ, милиция үлэ-битэ быһаһын сөккө туһаммат буолар. Онон общественность уонна быраабы харыстыыр органнар хардарыта өйдөнөн, өйөөһөн ситиһэһитиннэр эрэ быһымайгы түспүөн сөп. Сорох түгүгүнэргэ милиция үлэ-биттэрэ сокуону кэстэхтириннэр билигин кытаанахтык ыйытабыт, сөптөөх миэрэлэри туттабыт.

— Михаил Иннокентьевич, общественной бэрээдэги тупсары, снэри-майгыны тутуһуу агардас быраабы харыстыыр органнар эрэ кыһалдалара буолбакка, бүттүүн общественность дьыалата буоларын бары билээбит курдук эрэри бу үлэ оннуттан сыбарыйбатын хайдах быһаарыаг этэй? Туох мөнөйдирий, туох тийибэти?

— Президент М. Николаев программатыгар олус дьэңкэттик ыйыллар: хас да суолунан общественноһу бу үлэбэ сыһыарыаха, үлэ-тиэххэ дьэңгэ. Манна общественнай пууннары тэрийинэххэ, табаарысты сууттары үлэ-тиэххэ о.д.а. Мин санаабар, бу программа туһаайыылара олоххо киир-дэхтириннэр биирхэ олус көмөлөөх буолуога. Нэһиликтэргэ дьаһалталар баһылыктара билигин да сөптөөх суолта бэрээдиги, үлэни сүрүннээбэттэр. Манна ДНД-ны таһаарыһын муһунданы татым, бу общественность үлэтин биир эрэ хайысхата. Онтукабыт да сөччө сэннэтэ суох.

Нэһиликтэргэ тахсар буруйуу оҕорууларга олус дьыппинэ сыһыаны көрөбүн. Хайдах эрэ буолуохтаах буолбутун курдук, мань ким эрэ туораттан кэлэн көнөрөөхтөөһүн курдук саныылар. Дыңгыр, буруй кыра эрдэбиттэн нэһиликт иһигэр дүүлүгү туран общественность сэмэтин ыла-лабына биллэрдик абыыһыра өйдөнөр.

Участковайдар үлэлэрэ эмиз «показателларын» тутуулар. Буруй элбэхтик тахсара кинилэргэ мөлтөх сыанабылы бэрээдэгэ төрүөт буолар, онон участковай да, баһылык да аччата көрдөрүө интэриэстээх буолаллар. Ити сыһа суол.

— Оччотугар улууэ иһинэн бары күүһү холбоон, бары биһргэ турунарбыт ба-

рыбытыттан төлөрүйбэт сорук буоларын өйдүүрбүт уолдьаста, ким да собото-туу кыайбат суола дин биллэнн үлэ-тиэхтиңиз эрэ сатаныһы буолбат дуо?

— Кырдык, бары түс-түһунан, үрүө-тараа сыл-дыаммыт дьонун түмүктэри ситиспэппит чуолкай. Соро-буруу оҕоруу тута дүүлү-кэ туран иһэр, үлэ коллек-тивтарьттан сабалаан ком-сомолларга, партия райко-мун бюротугар тийэ ити-тин үлэ-тиэх күүскэ барара. Органнартан информация бардаһына хайааатар да миэрэ ылыллара.

Отгон биллигин... Ыччат чааһынан эттэххэ, кинилэр сылдар, сыһаннар да сир-дэрэ суох курдук. Мээнэ уулуссага, подьезтарга хор-дойоллор. Мин саныахпар, оҕону кыра эрдэбиттэн, ула-хан дьону биллигин да со-куону убаастыыр, тутуһар тыһыңа интэрибит наада. «Законопослушание» дин арбаа сайдыылаах дойду-

Биллэн турар, прокуратура үлэ-тиэх агардас холуо-бунай буруйдары ситиһэти-лээһининэн, бэрээдэги кө-рүүнэн-истиннэн мугурдаммат. Мань таһынан гражд-данская, административнай, дьыэ-кэргэн, хаһаайысты-баннай о.д.а. сыһаннары араҥаччылыыр сокуоннар, атын нормативнай акталар, ыйаахтар, уураахтар, дьа-һаллар туолууларын, тутуһууларын көрөр-истэр (надзор), хонтуруоллуур.

Ордук биллигин, сокуонга дьың-чахчы убаастабыл олохтоо илгитин, хас биһир-дигит сокуону ытыктыыр майгыбыт ситэ илгитинэ прокуратура үлэтиңэр биллэр ыарахаттар бааллар. Ол да буоллар ыл буолан буруо таһааран олооробутугар, иннибит дьикти кыралан да буоллар сыбарыйдыгыгар сокуон кырабы хараба — прокуратура — өгөтө баар дин саныбын.

Бүгүңгү юбилейинан улууэ прокуратуратын бары үлэтиңэрин хаһыат аабааччыларын аатыттан истинник эбэрдэлээн туран правовоой государственно тэрийин инники күөнүгүр туур дьоммутугар олоххо, үлэ-тиэх ситиһиллэри баҕарыаһын!

лар саамай сүрүн идеоло-гиялара да дьыһхэ сөп. Ки-нилэргэ демократия дьээн общество сокуоннарын, мо-ралын тутуһуу. Мань агар-дас репрессивнэй миэрэлэ-ринэн ситиспэтин чуолкай.

Ол иһин кэлимник сы-һаннаһан, анал програм-манан ылсыһан үлэ-тиэххэ эрэ сатанар. Бу сорук ин-никитин нормальнай олох хаамытын хааччылар ту-һугар туһаайылар, ханьык да аһары үрдүк ирдэбил буолбакка. Ол эбэтэр бү-гүн хам-бааччы, кыһамма-ка олонор биэрдэхтиңиз сарсын күнүстэри да кут-талаах быһыыга-майгыга баар буолуохпутун сөп. Тоҕо дьэтиңин, саамай төр-дө — арыгылааһын, ол дэ-лэйэр, тэнийэр, оҕотуттан кырдыбаһыгар тийэ аһы аска умьанын бара турар. Сахалар, чуолан тыа си-ригэр, ити дьыалыктан эс-тэр суолга үктэнэн эрэбит, үктэннибит дабын. Арыгы дэ-лэйдик атымыланар ити бюджетка харчы киллэрэр сүрүн ханаал, ону бопсор кыахпыт суох. Оччотугар балаһыаньаны тупсарар атын суоллары тобуларбыт эрэйиллэр.

Васильев Константин Прокопьевич Ньурба улуунун Ньурба бөлүөлүгэр 1964 с. төрөөбүтэ. Ньурба орто оскуолатын бүтэрэн баран «Сельхозтехника» рабочайдабыта, онтон 3-с №-дээх ОПТУ-ну бүтэрэн суоппар идэтин ылбыта, Советской Армия көккэтигэр туруспалаабыта.

Армиятан кэлэн баран, аҕатын суолунан юрист буолар ба-далаах Харьковтаабы юридической институтка үөрэххэ киирэн, 1989 с. ситиһилээхтик бүтэрибэтэ. Онтон Нам улуунун прокуратурагыгар следователинэн аһаммыта. Кини следователинэн, онтон улууэ прокурорун көмөлөөччүтүнэн биллиңгэ дьери таһаарылаахтык үлэтин-хамсыы сылдар.

Константин Прокопьевич Нам улуунугар кэлэн дьыэ-уот тэринин мал азата буолла. Кэргэнэ Саргылана Николаевна «Сахателекомна» үлэтиңир, кыыстара Гаяя оҕо садыгар сылдар.

В. КАСЬЯНОВ кэпсэттэ.

Мэндизмэннээх дьыэ кистэлэңгэ

● БИИР СЫЛ УСТАЛААХ СИЛИЭСТИИЭ ●



лалтатынан сорунан турум-муттара. Дьыаланы тула тү-мүлүбүт араас версиялары ырытан, Н. Евсеев биһргэ үлэтиңир дьонун, табаарыста-рын, аймахтарын, билэр дьо-нуу көрдөрүүдэрин түмэ-ти, сорохторун туоратан, көр-дөөһүн ыраа сыйыа-бааһа аччата испитэ. Онгон психо-логической таһымыга тахсан, төһө да туоһу суобун үрдү-күн, С. А. Гоц Н. Евсеевы өлөрбүт буолуон сөптөөбөр тохтуулар.

И. И. Обутов, В. И. Нико-лаев, ис дьыала министр-ствотын информационнай киһиттэн Сизых дьыэ сотру-дник Граф Визэргэр А. С. Гоһу кытта кэпсэтээри ту-маны быһыһан айаһаа-быттара. Күтүрэнэр киһи дьыала тэриллэн иннинэ доппуруостамматынан туһа-нан бу да сырыга Гоц эп-пэтиңи куоптута. Ол эрээри Гоц төһө да мэддэстэр ки-ни буруйдаһын дакаастыры-га эрэл кыһа күөдүүбүтэ.

Сотору кэмнэн холуобу-най ирдэбил сотруунига Обу-тов И. И. уонна милиция үлэтиңтэрэ Граф Визэри-тэн А. С. Гоһу тутан хаай-быттара. Ити кэмтэн ыла доппуруостанын былаан-наахтык ытыллыбыта.



Прокуратура төрүттэммитэ 275 сыла туоларынан билигин улууспут прокуратура-тын туһунан ахтыгы оҕоруох-лун баҕарабын.

Мин 1952 сылтан 1986 сылга дьери Нам улуунун прокуратурагыгар кэпсэтээ-рийэ сэбиэдиссэйинэн (оччо-лорго секретарь-машинистка дьыэ) үлэ-тиэхтиңир. Бас-таан үлэ-тиэх киирэрбөр про-курорунан Протопопов Рома-н Дмитриевич, следовате-лиин Адамов Герасим Васи-льевич үлэтиңиллэрэ.

Прокуратура Нам сэлиэн-нэтиңгэр баар соботохо икки этээстээх дьыэ иккис этээһи-гэр баара. Онтон алара этээскэ военкомат этэ. Хон-туорабыт икки оһохтооҕо. Курьер-уборщицанан Сысо-лятина Ф. П. үлэ-тиэхтиңир. Кини сүүрбэ сыл тухары олус кыһамнылаахтык үлэ-лэн кэлбитэ. Таһырдынан кириллистээх дьыэбэ үөһэ этээскэ мас хайтан, таһан отторо. Онтон сүрүн, бэбис-кэ таһытын Фекла Проко-пьевна кыһаллан туран хай-аан да адырыһыгар тизэ-дэрэ. Оннооҕор адырыста-ра чуолкай да суох буол-лаһына дьонун булан тиксэ-рэрэ. Бэбискэни ылан ба-ран кэлбэтэхтиңэр хайдах-таах да куйааска-тымныыга иккитэ-үстэ кырынан кэлэ-лэрин ситиһэрэ.

Оччолорго прокуратура биир көлүүр аттаага. Онон үлэтиңтэр быһылаан таһыс-таһына, командировкаларга баралларыгар атынан сыл-

37 сыл үлэ-тиэх

(АХТЫ)

дьыалара. Аты көрөөччүтүнэн Ушинский Н. Н. үлэ-тиэхтиңир. Ону таһынан прокуратурага муус, мас тизээрэ. Кэлин массына бэрээдигэр суоп-пардарынан С. Гатиллов, И. Г. Винокуров, Т. С. Еникеев үлэ-тиэхтиңир. Суоппардар бары да дьысипилиннээххэ, толорууга үлэтиңтэр этэ. Еникеев Т. С. суоппарды-рын таһынан тэрилтэ хаһа-йыстыбаннай наадаларын кыһанан-мүһүнэн тодороро, кэлин хас да сыл профком председателэ.

Прокуратурага үлэтиңир уонна олоор дьыэ суоҕа, тийибэтэ. Ол курдук икки этээстээх дьыэбит олус эө-гэрэн, суулар кутталланан кэлин оройуон Сэбиэтин эр-гэ дьыэтиңгэр көһөрбүттэрэ. Онон биһир кыһын үлэ-тиэх баран дьыэбит тэллэйдэнэн эмиз хонтуруота суох хаа-лаан СХТ хонтуруатыгар көс-пүппүт. Онтон аһара тым-ныы буолан ардыгар Нар-суд, арыт милиция дьыэтиңгэр ханна мистэ баарынан кө-һө сылдан үлэтиңирбит. Со-рорбөр наадаларын быһаар-тара кэлбит дьону прием-нуур да мистэ суох буола-ра. Ити кэмгэ Павлов Петр Кириллович прокурордаабы-та. Кини туруорсан милиция дьыэтиңгэр салгыы прокура-турага анаан хонтура-ту-туллубута.

Үлэтиңтэри олоор дьыэ суоҕа эмиз моһуоктуура. Саһа үлэбэ анаан кэлбит дьон ачыгыһа сыл хонту-рага олоороллоро.

Протопопов Р. Д., Адамов Г. В. кэпсэтээһинэн проку-ратурагынан Крылов П. Г., Местников И. Т., Яковлев С. М., Диодоров Л. П. үлэ-тиэх-биттэрэ. Оччолорго проку-ратура райком, райиспол-ком чилиннэриңиз буола-лара. Кинилэр бары бэйэлэ-рин үлэ-тиэхтиңир баһыла-быт дьон. Үлэ-тиэх РСФСР, Саха АССР прокуратурагынан, Саха АССР Урдүкү Сэбиэти-нин урдүктүк сыаналана-ра. Үгүстэрэ республика проку-

М. ПРЯ

Нам оройуонун прокуратурагы следователэ К. П. Васильев бу уустук уонна бутуурдаах дьыаланы сити-һилээхтик арыыбыта ном-нуо сэттэ сыл буола оҕуста. Ити эдэр специалист билигин оройуонмутугар прокурату-ра следователинэн анаан үлэ үөһүгэр саһа киирибит кэмэ этэ.

Кыһыңгы тымны күннэр тураалара. Константин Про-копьевич сарсыарда үлэ чаа-һа сабалаһытыгар тизэ-ти-сварайа хонтуруатыгар бар-быта. Кабинетыгар киирээ-тин кытта оройуон прокуро-ра Диодоров Л. П. кинини ыһыттарбыта. Аһа утары о-стуолга Леонид Прокопьевич урукку күннэртэн атыннык бэйэ бодотун тардыһан боч-чумнаахтык көрсүбүтэ. Ин-дигэр сытар лаапкааттан, иһинэ кумааһыга иһиннэ суруллубут сайабыланын-нан ылан Константин Про-копьевичка туттарар: «Граф Визэргэр Н. Евсеев дьыэ ки-ни сүппүт. Бу дьыаланы эң дьыалатанарга тийэһин». Кэпсэтин иһинэн бүлүтүчү биллэрэн, Леонид Прокопье-вич остуолга туур телефон-нуу трубкатын ылар.

К. П. Васильев Граф Визэ-ргэр киирэн Н. Евсеев биһргэ үлэтиңир, билэр дьо-нууттаа ыйытталасыта. Ки-нилэр бары Н. Евсеев РАИПО ыһыһыр саһаар ра-бочайды уонна оһох отто сылдьаан сүппүтү кэпсэтээ-тирэр.

ланы сырдатар чахчы көс-төн биэрбэтэ. Бу дьыала-га ыһыһыр сыах сэбиэдис-сэйэ С. А. Гоц кинини ин-тэриңиргэтэр түгүһүнэри иһи-тиннэриң сөп курдукта. Ол иһин следователэ кинини кытта наһылычы кэпсэтэргэ быһаарыммыта.

С. А. Гоц икки мэндизмэн-нээх уопсайга олохтоох ос-куолага учууталыыр кэргэ-ниннэн олоороллоро. Кинилэр хосторугар киирибитэ дьы-лээх хаһаайын хаһыат аһа сытара. Константин Проко-пьевич дорооболоһон, бэйэ-тин биллиһиннэрэн баран, кэпсэтинин сабалаабыта. Кинини утары отутуттан тахсыбыт саастаах, оччо-тооҕу кэмийэн уурбут-тулпүт курдук таһаастаах саһаах, сырдык хааннаах, куудара баттаһаах, этиргэн украин-исч, тугу да билбэтэх көр-бөтөх курдук туттан олоро-ро. Ыһыттыларга: «Евсеев биһргэ үлэтиңир, сыһан-мыт үчүгэй этэ. Кэлин үлэ-тиңгэр кэлбэт буолла. Сүппү-түн туһунан иһитибитим. Инэ-рин аһыһырын сөбүлүүрэ. Онон ханна эмэ учуһа сыл-дыра буолуо, кэлиһэ, — динэ хоруйдаабыта. Константин Прокопьевич урут сууттана дьыалыбыт киһиттэн истибит эппиэтин төһө да астымма-тар, кураанах төндөргө кү-һэллэбитэ.

Төһө да хойутаатар Н. Евсеев сураба суох сүппүтүн туһунан холуобунай дьыала тэриллибитэ. Суут, след-ствие уонна ис дьыала ор-ганнара бу дьыаланы ары-һыһа прокуратура следо-вателэ К. П. Васильев са-

һым өлбүтэ ырааһыт, көһү-һүн хаалбыт этэ. Туохтан өлбүтүн билбэтим. Бука, на-һа арыгылаан сүрээбэ тох-тообут буолуон сөп. Урут сууттана сылдьыбыт киһи-хэ балыйахтара дьэммин олус куттаммытым. Онон бокуоньугу кистиңгэр бы-һаарыммытым. Сүгэ баарын ылан Евсеевы илиңлэрин, атахтарын, төбөтүн быһыта сыһанан, алта чааска араа-ран куулга уган, хаалбыт бырабыллыбыт икки мэндиз-мэннээх дьыэ аллараа мэндиз-мэниин муостатын аһы-гар кистээбитим.

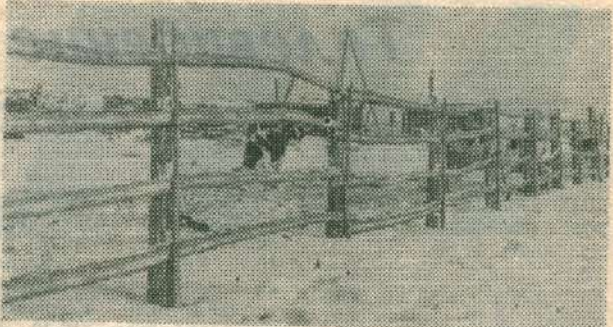
Ити кэпсэтинэн уорбала-нааччы били дьыэтиңгэр ил-дээн муостатын көтүрэн, өл-бүт киһи эттэнэн баран сы-тарын көрдөрбүтэ.

Н. Евсеев өлүгүн экспер-тизага ытыты түмүгэр, бо-куоньук өлүгүн иннинэ ис органнара эмсэбэлээбиттэрэ, ойбоһо тостуубута, төбөтү-гөр баастааба чуолкайдма-мыта. Итилэр Н. Евсеев кырбааһынан өлбүтүн би-гэргэппиттэрэ. Онон уорба-ланааччыны салгы доппу-руостастытара. Кэлин Гоц улаханник долгулар буолбу-та, үгүстүк табахтыра. Он-тон биһрдэ:

В. СЫР

ХАҢААСТААХ ХАҢАХТАН

Совхоз системата улахан ИТЭБЭСТЭЭБЭ



Инини 2 №-гэ көр.

5. КЭЛИН СЫЛЛАРГА

1976 сылга совхозтан арахсан, «Комсомольской» совхоз тэриллээбиттэн «Нам» совхозка директордарынан өр көмгэ үлээбиттэрэ: Алексеев Д. Ф., Мачахтыров И. Г., профком председателлеринэн — Ядрев И. А., Вишкурин И. В., Гаврильев Е. Д., Тимофеев С. Н., Ядрев М. П., кадр отделыгар — Прокопьева А. Н., Новгородова Т. Г., байыаннай учуот инспекторынан — Шарапова М. П., племенной дьыалага, сылга иитиитигэр уонна отделениеларга зоотехниктарынан өр көмгэ — Березкин Б. С., Владимиров П. С., Винокурова М. С., Петрова К. Е., Ядрева Г. П., Говорова А. М., Афанасов Б. И., Ядрева М. И., Сергеев П. Г., Иванова М. И., Мухоморова Л. С., Попов В. И., Олесова Т. И., ветврачтарынан — Мачахтыров И. Г., Петров И. Г., Колесов С. В., Избекова Л. И., Неустроева Н. П., Окочешникова Л. В., Мухоморов Г. Д., кылаабынай бухгалтердарынан — Новгородова Ф. Г., Аммосова М. Н., кылаабынай экономисттарынан — Охлопкова А. Е., Алексеева М. Е., кылаабынай зоотехниктарынан — Алексеев Д. Ф., Санников И. С., Протопопов Г. И., Пахомов Д. Д., Сысолятин Г. П., Ядрев М. П., кылаабынай агрономдарынан — Ефремов В. К., Кривошапкин С. И., Стручков П. С., кылаабынай инженердэринэн — Посельский М. Г., Алексеев И. Н., Кузьминская С. И., Дьяковская Н. Э., механиктынан — Васильев А. И., Соловьев Н. К., Охлопков П. П., Ошепков И. А., Рыкунов А. С., нефтебазага сөбүдүссүдүрүөнү — Николаев Р. Г., Николаев Н. И., киин ыскалаакка сөбүдүссүдүрүөнүнэн — Петров С. У., Дьяковская С. Ф., партком секретардарынан — Замятин Т. И., Слепцов В. Т., Тимофеев С. Н., Свинобов Н. Е., Иванов И. И., Дьяков М. Н., агрономдарынан — Парников А. Н., Николаев Н. П., мелиоратордарынан — Дурасова Л. Д., Леонтьев Р. Р., Стручков П. С.

Совхозка үлэлиир ыччаттары үлээ көбүлүүр, тэрийдэр инниттэн комсомольскай тэрилтэлэр үлэлииллэрэ, онно үлэтир босхоломмут комсомнар секретардарынан үлэлиибиттэрэ. Свинобов Н. Е., Лаврентьев Т. Ф., Назаров В. М., Ядрев М. Ф., Петров В. Р., Леонтьев Р. Р., Атласова Н. В., Иванов Л. П., Ошепкова З. Е., Колмогоров Г. Г., Казанов В. И., Ядрев М. П., Ветряков В. М., Попов Е. В., Охлопков Е. А.

Кэлин сылларга комсомоллар актыбынастары биллэ мөлтөөбүтэ, мунунахтарга кэлбэт буолбуттара, ол иһин тугунай эрэ маньылаан, манчыктаан мунунахтары ытталлара. Биһиги ону көрө-истэ сылдьан муодаргырыбыт, сөбүдүрүт. Биһиги өйдөөтөхкө коммунистическай идеология сымыйатан, албынны биһигиннээбэр эрдэ билбит эбиттэр.

«Нам» совхоз оройуонига бастаан тэриллит совхоз буоларынан кэлин оройуонига уонна республикага атын совхозтар тэриллиттэригэр кинилэри совхознай системага үлэлиир специалисттарынан хааччыыга көмөлөспүтэ.

Ол курдук «Нам» совхозка үлэлиибит специалисттар атын сага совхозтарга кылаабынай специалисттарынан, совхозтар директордарынан үлэлиибиттэрэ. Ордук чорботон кылаабынай бухгалтер Жирков А. М. 1961 сылтан 1980 сылга дылы үлэлиибит кэмигэр киниттэн итиллэн тахсан.

нар атын хаһаайстыбалар ситиһиллээхтик үлэлиир сымдыбыттар: Лаврентьев Г. Г., Ядрев М. Ф., Егоров И. Е., Ильина М. И., Новгородова Ф. Г., Аммосова М. Н., Тимофеева А. И.

Совхоз кэлин сылларыгар уопсай дьыала туһугар бэйэлэрин харыстаммакка үлэлиир кырдыбаас үлэлиир биллэбинин олохтон туораан испиттэрэ. Кинилэри бэйэлэрин иннилэри көрүнэр, уопсай үлэни иккис уочаракка тутар эдэр үлэлиир солбуян барыттары. Онуку дьонор төһө кыалларынан арайахтык үлэлиир элбэх хамнаһы саарса сатыыллара. Нэрээт састарыыга мөккүһү, хонтуорага кэлэн хамнас аахсытыгар мыныны элбээн испиттэ. Специалистарга, биритэдиригэр үлэ көрдөбүлүн улаатыннарарыт дьон ааттан ыстараптаанын тутталлара. Совхоз тэриллиттэ рабочайдар ырайахтарына да, үлэли саары буолаахтарына, кэлин бюллетень ыла сатыыллара. Ханнык да үлээ дьонору суох дьон совхозка ол-бу үлээ кириэн хамнас аахса сатыыллара. Онон кэлиннэн совхоз үлэти-хамнаһа мөлтөөбүтэ.

Совхозтар үлэлиир-хамнастары өйүүр инниттэн государствова туттарбыт бордукусуларыгар харчынан дотация биэрэр буолбуттара. Ол кэлэр дотация харчыта дьининэн үлэти-хамнаһы көбүлүүтөхкө этэ да, ол ситиһилбэтэ, рабочайдар үлэлиир төлөбүргүр эбиллэбэтэ.

Тутууга уонна техника атылаһытыгар государство үбүлүүр буолан төһө техника наада буоларын улаханник учуоттаабакка, үрдэ суох ылы тахсара. Ол түмүгэр эргэ техниканы уунууну үлэлиир, списаниега ыта сатыыллара, оттон тутууга эргэни өрө-мүннээбэккэ, сага тутуу-

ну ыта сатыыллара. Саллар аппарат үлэлиир элбэбитэ, фермаларга онорон таһаарыга сыйыана суох үлэлиир эмиз арайаба суохтара. Ити барыларын тэбиниттэр, совхоз хайдах да үлэлиир инни, барыстаахтык үлэлиир кыаба суох буолбута. Тьа хаһаайстыбатыгар көмөлөһөр инниттэн норуот хаһаайстыбатын атын үлэлииртэри босхо шефтэни бэрээдэтинэн үлэлииртэрэ. Субуотуньуктарга эрэнэн, үлэлииртэ тустаах үлэлиир ситэ толорботторо. Балыһа үлэлииртэ, учууталлар о.д.а. учарат быһытынан фермаларга үлэлииртэр. Партия, правительство ытар дьаһалларын олоххо киллэрингэ аналлаах партиянай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэр араас өрүттээх итир, агитациялыр, көбүтэр, куоталаһыннарар үлэлиир ытталлара. Ол да үлэлииртэ хамнас барыта сөччө күүһүрбэтэ.

Совхоз үлэти-хамнаһа мөлтөөбүнүн утары охсуһар инниттэн өссө эбии народнай хонтуруол 15 киһилээх головной группата үлэлиир. Манна 7 сектор, отделение айы группа баара. Маны таһынан 36 киһилээх 10 пост үлэлиирэ. Группалар үлэ түмүгүн көрөн, ыга иккитэ мунунахтыыллара. Докумуоннарын көрдөхкө, элбэх да бэрэбиэркэни ытталлар эбит, киһи ааган сиппэт. Онон совхоз үлэти үлэлииртэ бэйэ-бэйэлэрин хонтуруоллаһан, атынник эттэххэ, бэйэлэрин баалкылаһынан, үлэни ыта сатыыллара. Бу хамнаһына атыгыбынайдык кытыгыттар үчүгэй үлэлииртэни аарыллалара, чыскэ-бочуокка сымдылалара, привилегияга, фондара, онтон да атыгыга тиксэллэр.

70-с сыллар ортолоруттан партия, правительство тьа хаһаайстыбатын төһө да

өйүү сатабыттары урдуну тьа хаһаайстыбатын үлэти-хамнаһа иннин дьэки сайдыбакка, бири сиргэ турбута. Сыллы айы ылылар дьаһаллар, реформалар үчүгэй түмүгү биэрбэттэрэ. Совхоз салалтата 80-с сыллартан ыла былаан үгүс көрдөрүүлэрэ туолбат буолан барыттарыгар бири-динлээн үчүгэй үлэлиир коллэктивтар, маяк үлэлииртэ ситиһиллэрин чорбоочу тутан, араппардарыгар, отчуоттарыгар көпсипиллэрэ. Онон арайах киһи көрдөрүүтүнэн күлүктэтэн, хаһаайстыба барытын көрдөрүүтүн, ситиһиллэр курдук көрдөрө сатыыллара.

Партия чилиэннэрэ, комсомоллар бары партиянай, комсомольскай поручениелаах (соруудахтаах) буолаллара. Ол аата тэрилтэттэн, бюджеттан хамнас ылар киһи тустаах үлэтин таһынан совхозка босхо үлэлииртэ сорууда ылар. Соруудахан аккаастана барбаттара, эдэр дьон элбэни ытталлара. Киһи аппаратка секретардыр кэмэр эдэр учуутал-коммунист Гаврильева А. Г. мииниттэн кэлин соруудагы бэйэтэ көрдөһөн ылан барара.

Коммунистар эдэр эрдэхтэриттэн коммунистическай идеология эттиригэр-хааннарыгар инмит буолан, уопсай дьыала, үлэ-хамнас туһугар туохтарын да харыстаабаттара. Улахан совхоз эрдэххэ, кыһыгы тьымыныга аһаас массынаба олонор, Хомуस्ताаха партиянай мунунахтарга, дирекцияга Салбантан, Таастаахтан, II Хомуस्ताахтан, Хамаваттан кэллэрэ уонна ол түүнүн төһөлөрө. Хамаваттан кырыдыбаас, инбэлиит, харабынан олох мөлтөх Авксентьев Н. Н. (Соосторо) оҕоньор оттон-мастан тардыһан, унуөхтэн, тайах маһынан муостаны бигээн, трибунага тахсан, үлэ-хамнас кьат-

тарбатын туһунан кьыһыан-абаран тьл этэрэ.

Никольскайтан ырыэй көрөөччү Шадрина П. Ф. эмээхсин, Хомуस्ताахтан Свицева Е. Н. үлэ-хамнас тунсарыгар бабаран, эдэр дьонго алгыс, кэриэс этэр тэгэ нэиһилээхтик, үчүгэй бабаран этэллэрэ. Ол кэнииттэн сотору олохтон барыттары дьлы үлэлииртэри, олохторун бүтэһигэр сүгүн да олордубат этибит.

1987 сыллаахха «Нам» совхозтан Таастаах арахсан, туһунан «Таастаах» совхоз тэриллиттэ. 1989 сыллаахха Үөдэй нэһилээгэ арахсан, туһунан «Үөдэй» коллективнай предприяте тэриллиттэ. 1991 сыллаахха Партизан нэһилээгэ арахсан, туһунан «Партизан» совхоз буолбута. Урут оройуон аһара бири совхоз буолаһына, нэһилээтэринэн арахсан, 8 хаһаайстыба тэриллиттэ. Онон хаһаайстыбаларга салалта аһараыта 8 төгү үлүбүтэ.

I Хомуस्ताах нэһилээгэ бэйэтэ эрэ хаалбыта. Совхоз 1992 сыл түмүгүнэн 227 үлэлииртэ, 879 ынах сүөһүлээбиттэн ынаар ыһаба 298 төбө, 508 сылгылаабыттан биэтэ 278 төбө этэ. Биридин ынахтан 1620 кг үүтү ытабыта. Туорахтаах культуралары 240 гектарга ыһан, гаттан 5,9 центнер үүнүүнү ытабыта, хортунпуй ыһытыттан гектарытан 42 центнери ытабыта. Оуурут культураларыттан үүнүүнү ытаба.

1992 сыл ахсынньыттан ыла «Нам» совхоз уурайан, совхоз үлэлииртэри баба өттүлэринэн Дьокуюскайтааһы тьа хаһаайстыбатын академиятын үөрэтэр-производственнай хаһаайстыбата буолбута.

Иван ГЕРАСИМОВ.

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

СОРОХХО—БЫРААҢЫННЫК, СОРОХХО—КУТУРҔАН...

Сага Дьылы улуус үгүс нэһилээтэригэр ыыр-бааччы, бырааһыннык снэринэн көрүстүлэр. Культура дьыһэлэригэр дьон-сэргэ мустан елка тула маскаралтар хаамыстылар, көр-нар түүннэри уостубата.

Ол эрэри урукку дьыларга холоон көрдөхкө, быйыл элбэх быһылаан табыста, сорох нэһилээтэргэ бырааһыннык онуугар кутурбан кнэһэлэрэ буолан аастылар.

30.12.96 сыл. Таастаахха Кэпкэмэ муостатын атыгар кунустан кнэһэ. Коротких Николай Васильевич, 1943 сыл төрүүх, үлэтэ, олодор сирэ суох нуучча кнэһитин өлүгэ көһүннэ. Киһи тонгон өлбүтэ биллнэ.

Бу үлэни ахсынньы 28 күнүгэр гр. Павлова Т. М., балыһа мөдөстрата, эмтэн сүһүрэн балыһага кнэһит.

31.12.96 с. Салбанга гр. Новгородов Иван Владимирович, 1954 сыл төрүүх, дьыһитин олбуоругар ыһанан өлбүт.

Эмиэ бу күн Арбынга Марковтар дьыһэлэри кунуһтарыгар Соловьев Н. М. өлүгэ иштэххитэ булулуна. Итин тэгэ гр. Жирков А. С., 1978 с. төрүүх өлүгэ хаарга кнэһиттэ көһүннэ. Барылдаан сибидьиннээн кнэһилэри ахсынньы 28 күнүгэр саһан ыталаан өлөрбүттэрэ быһаарылына. Манник ыар буруйу оҕорууга уорбаланан Марков А. И., 1971 сыл төрүүх тутулунна, холоубунай дьы-

ла көбүтүлүннэ.

01.01.97 сыл. Аппааны бөһүөлөгэр гр. Эверстов А. Е. 1975 сыл төрүүх, итирик туруктаах сымдыан быһаһынан бэйэтин сүрэххэ аньына сатаабыт, билигин хирургическай отделениега эмкэ сытар.

Ити күн 10 ч. 35 мүн. Модукка 1974 сыл төрүүх Рожин М. А. бэйэтин көмүскэнэр сымаллаах Попов И. С., 1961 сыл төрүүбү быһаһынан өттүккэ, Охлопков С. С. 1967 сыл төрүүбү сымыга, Петров А. Г., 1962 сыл төрүүбү көхсүгэ аспыт. Петров ылыт баһыттан балыһага кнэһит өлбүт. Бу түгэнигэ Рожин М. А. утары РФ ХК 114 мьр. I чаһынан (бэйэни көмүскэнэр итэри аһары туттуу) холоубунай дьыала тэриллэнэ.

Сарсыныгар Хамаваттага Прокопьев И. В., Эверстов Н. Г., Широких С. И. 1978 с. төрүүхтэр, итирик сымдыан Артамонов А. В., Охлопков В. Е. кырбаабыттар, ол түмүгэр эмсэбэлээбиттэр балыһага кнэһиллэр, бэрэбиэркэ ытталлар.

01.01.97 сыл. Үөдэйгэ «Гранд» мабаһынтан «Шар» магнитофону, 953.400 солк. харчыны, 270000 солк. продуктаны уорбуттар. Манна урут иккитэ сууттамыт Новгородов И. Р., 1974 сыл төрүүх уорбаланар.

Тохсунньу 2 күнүгэр түүн Партизанга водовозканы уоннаабыт Иванов М. М., Соловьев И. П. тутулуннар.

04.01.97 с. Нам селотугар гр. Николаев Н. Н., 1966 сыл төрүүх түөскэ быһаһынан аньынан балыһага кнэһит өлө.

05.01.97 с. Сага дьыл түүнүгэр Слепцовтар дьыһэлэриттэн (Нам селота) биллэбит дьон кнэһит «Панасоник», «Хитачи» магнитофоннары, дьахтар тирин курткаһын сойбоппуттар. Хаһаайттар атын сиргэ барыттары билэ сымдыан онордохторо.

Тохсунньу 5 күнүгэр Намтан Четвертаков Д. Б., 1972 сыл төрүүх, дьыһиттэн 27.12.96 с. тахсан баран төһө илгич биллэрдилэр. Сарсыныгар Искраттан гр. Черкашина К. Е. өссө сэтиннэ ыга Октемгэ барытынан төһө илгичи туһунан биллэрдилэр. Манна участковай инспектордар ирдэбил ытталлар.

Ахсынньы 30 күнүттэн тохсунньу 8 күнүгэр дьэри 7 киһи бытархай күдүгэиннээһин иһин, 20 киһи арыгылаан мнэлиһаба абалылынылар. Мантан 15-һа үлэтэ суохтар, 10-на 30 саһың ситэ илик ыччаттар буолаллар.

ДНД-га улуус кинийин 7 тэрилтэтэ тахсыбата. ГАИ дьыһытынан суол быраабылатын кэһин 14 водител тубэстэ, онтон үө арыгы иһэн баран. 3 водител правата быһылылар. Уопсайа 727 тыһ. солк. ыстараал түһэриллээ толору ирдэнилиннэ.

31.12.96 с. Эбээн-Бытантай улуугулар Баатабай Алыта бөһүөлөккэ кварталнай котельнайа умайан 14 сокульбъект уонна 18 олодор дьыһ хам тоннулар.

1.01.97 с. Деңскэй улуугулар чаһынай дьыһ умайытыгар 3 киһи бьыдыана. Биричиннэтэ—дыһкэтээх эдектроприбордары туһаны.

1.01.97 с. Айхал бөһүөлөгэр олодор балок умайан 1 киһи өлө. Баһаар тобах уотуттан барыта биллнэ.

1.01.97 с. Дьокуюскай куоракка тутуу вагончыгар уот туран кимэ биллэбит эр киһи өлө.

1.01.97 с. Чурапчыга Хайахсыт селотугар култура дьыһитин котельнайа умайда.

2.01.97 с. Таатта улууһун Уолба бөһүөлөгэр 200 мнэстэлээх култура дьыһтэ умайда. 200 мөл. сууммага хоромньу табыста.

3.01.97 с. Деңскэйгэ олодор сиргэ күбулуйуллубут хотон умайан 1 дьахтар өлө. Биричиннэтэ—хотон оһоҕо баһаартаң сэрэхтээх боулуу ирдэбилгэр эппиэттээбэтэ.

Биһиги улууспугар, дьолго, бырааһыннык кэмигэр баһаар, тогуу-хатыы тахсыбата. Ол эрэн уоскуйарга, маһуһаарга төрүүт суох. Педучилище, дьон-сөһүкү онно билигин да бурудуу сытар, 2 Хомуस्ताаха умайыт гараж, техника хоромньутун ким толуйуой?

Бу быһылааннары барытын Крысб. Киһыл Обус сыла дьыһигэ соннуурбут сатаамат. Айылба атын карамайдарыттан атыммыт дьэ—биһиги дьоммут эбэт, Киһи дьэ ааттанабыт! Киһилин олорубуот, үлэлиирин, үөрүүбүн-көтүүбүн!

Бэчээккэ В. ГАВРИЛЬЕВ бэлэмнээтэ.

ТИМ

ирэн өр сыллар уонна дьыаллар. Нектыгас следователлэригэр. Степанов 1989 тахсар. Кнэ эмиэ дьыһит баһыгыс, дьонго таах, убаастаах Петр Дмитриев эңкилэ равилетство-сыаналанан ардынан на-аа, кнэ аата этигэр киллэ-сылларга кү-данан үлэлиир үлэлиирим Л. П. Про-ро. Кнэ бляка проку-дэбир. Били-ев М. И. про-көмөлөһөр В. Е., сле-асильев К. П., сибидьисэни-С. С. үлэлиир-кытары үс-ам. Бу дьы-аа бары да, үлэни дьон Шапошников доду кэлэтэ итальнай өрө-ни билгичи үлэлиир усу-дье иһэ туп-булулуна.

Кнэ кнэригэр лэтэ тугу-эт этим. Ир-мааны май-ытары 37 сыл кнэлиртэн этим, үгүүнү баһиҕа үс киһи үлэ-Кэргэни спанов П. Д. бири сыл онтон орто рэди бүтэр-ка үлэлиир.

НИКОВА, ветерана.

кнэһитэ өлө-следовател. К. П. Васи-кэригэр эрий-снэһини өлөр-ти курдук өрүхсүт хо-с 108 ыста-чаһынан ымыта.

сайынгыттан ун көмөлө-тэ таһаарыт К. П. туһу-окурора, юс-советнига ратын Бо-тэ—Шапош-ныгы эттэ: н Прокопье-сылларыгар ах специа-ан биллнэ. табагы тар-дыһ кэргэн а, бэйэтигэр а ирдэбил-баран убу-н да умнар ин. Ол да-р холубу-арыан бу-ут ыскаамы-н, эппиккэ-в буруйдаа-харбаан, атын иһин ыһа эрэ өдө-хамнаһыла. холобурунай үү сэрэтэр. тылаахтары тала, били-охсуһар.

НИКОВ.

Телевидение программата

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13
 1-я программа. Канал ОРТ.
 06.00 Телеутро 09.00 Новости 09.15 «Новая жертва» 10.00 Поле чудес 11.00 Человек и закон 11.30 «Угадай мелодию» 12.00 Новости 12.15 Лучшие из лучших в новогоднюю ночь на первом канале 13.10 Стивен Сигал в боевике «Захват-2. Территория тьмы» 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» М-с. 15.45 Кварьете «Веселая компания» 15.55 Мультитроллия 16.10 Волшебный мир, или синема 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.10 «...До шестнадцати и старше» 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодию» 20.00 «В поисках утраченного» Лидия Смирнова Ведущий—Г. Скороходов 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.45 Лидия Смирнова и Иван Переверзев в фильме «Моя любовь» 23.20 Евгений Лебедев в фильме-спектакле «История лошади» 00.54 Новости 01.45 Пресс-экспресс 02.05 Программа передач. До 02.10.
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс Якутск 07.00 «Утром...» Канал «Россия» 07.30 Маугли Мультс. Фильм 1-й—«Ракша» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Ретро-шлягер 08.25 «Бременские музыканты» «По следам бременских музыкантов» Мультс. 09.05 «Клубничка» Телесериал 09.35 «Новогоднее цирковое шоу» 10.30 «Товары—почтой» 10.35 Деловая Россия 11.15 «Товары—почтой» 11.25 «Старый Новый год в Доме Ростовых» 11.50 «Палиха-14» 11.55 «Автограф» 12.00 «С новым 1997 годом» Музык. костюмированное п. 12.55 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 13.35 «За окном» 13.50 «Товары—почтой» 13.55 «Магазин недвижимости» 14.00 Вести 14.15 «В добрый час» Худ. фильм 15.55 «Вместе» Тележурнал 16.20 Там на неведомых дорожках 17.00 Вести 17.15 Новое «Пятое колесо» 17.40 Двойной портрет Якутск 18.10 Программа передач 18.15 «Космодром «Свободный» информирует» 18.30 День Российской печати 18.45 «Сынбалаганга» Бырааһыныкытаары программа 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести 20.25 VIP 20.35 «Аншлаг и К» 22.10 «Добрый вечер с Игорем Угольниковым» 23.00 Вести 23.20 «На коне» Теледотерса.

серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.50 «Последний лепесток» М-ф. 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» М-с. 15.45 Кварьете «Веселая компания» 15.55 Мультитроллия 16.10 Волшебный мир, или синема 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.10 «...До шестнадцати и старше» 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодию» 20.00 «В поисках утраченного» Лидия Смирнова Ведущий—Г. Скороходов 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.45 Лидия Смирнова и Иван Переверзев в фильме «Моя любовь» 23.20 Евгений Лебедев в фильме-спектакле «История лошади» 00.54 Новости 01.45 Пресс-экспресс 02.05 Программа передач. До 02.10.
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 2-й—«Похищение» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 «Ретро-шлягер» 08.55 «Шоу долгоносиков» 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» 10.40 «38 попугаев» Мультс. 10.50 «Товары—почтой» 10.55 Деловая Россия 11.35 «Товары—почтой» 11.45 «Новогодняя небылица про Маню с Дусей» До 11.58. Якутск. 13.10 «Тувөлбэ» Нюрбинский улус. Канал «Россия» 13.40 «Шаг за шагом» 13.50 «Остров» Мультс. 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал (Канада) 1-я и 2-я серии 15.55 Ваше право 16.20 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 17.00 Вести 17.15 «Товары—почтой» 17.20 Там на неведомых дорожках 18.00 «Клубничка» Телесериал Якутск 18.30 Программа передач 18.35 Фильм-детям 18.50 «Арчы» 19.20 «Айан» Телепрограмма для автолюбителей 19.30 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. программа Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.20 «Час главы улуса» В студии—глава Олекминского улуса Л. А. Торговкин 21.20 «Геван» Бу дьайы—эвэсэл 21.40 Муз. антр. Канал «Россия» 21.45 «Санта-Барбара» Т-с. 22.45 «Товары—почтой» 23.00 Вести 23.16 Добрый вечер с Игорем Угольниковым.

«В мире животных» (с сурдопереводом) 11.30 «Угадай мелодию» 12.00 Новости 12.15 «В поисках капитана Гранта» 2-я серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.47 Мультс. «Дед Мороз и лето» «Мама больше не лентяйка» 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» Мультс. 15.45 Кактус и К 15.55 Дом-соль 16.10 Зов собаклей 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.10 «... До шестнадцати и старше» 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 Угадай мелодию 20.00 Передача Владимира Познера «Человек и закон» на первом канале 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.40 Программа передач 21.45 Комедия «Свадьба в Малиновке» 23.30 Хоккей Евролига 1/4 финала «Динамо» (Москва) —«Слован» (Братислава) 2-й и 3-й периоды 00.55 Новости 01.15 Пресс-экспресс 01.35 Программа передач До 01.40
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс 06.55 «Медицинский вестник» Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 3-й—«Последняя охота Акелы» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 Ретро-шлягер 08.55 Наталья Варлей в программе «Бочка меда» 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» Т.С. 10.40 «Витамин роста» М-ф. 10.50 «Товары—почтой» 10.55 «Деловая Россия» 11.35 «Товары—почтой» 11.45 «За окном» 12.00 Момент истины 12.25 «Экспресс» 12.30 Автограф 12.35 «К-2» представляет «Коллизей» 13.25 Телетеатр Ф. Каринти «Волшебное кресло» 13.55 Магазин недвижимости 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал 3-я и 4-я серии 15.50 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.30 Образ жизни 17.00 Вести 17.15 «Экспресс» 17.20 Там на неведомых дорожках 18.00 «Клубничка» Т-с. Якутск 18.30 Программа передач 18.35 «Преодоление» Видеофильм о ветеране геологии Якутии В. Б. Бронштейне 19.35 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести 20.25 Добрый вечер с Игорем Угольниковым» 21.11 «Санта-Барбара» 22.05 Звуковая дорожка 23.00 Вести 23.16 Наталья Варлей в программе «Бочка меда» 23.45 «Товары—почтой».

06.00 Телеутро 09.00 Новости 09.15 «Новая жертва» 10.05 Передача Владимира Познера «Человек в маске» на первом канале 10.45 Клуб путешественников (с сурдопереводом) 11.35 Смак 12.00 Новости 12.15 «В поисках капитана Гранта» 3-я серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.47 Мультфильмы: «Храбрый заяц» «Новогодняя ночь» 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» Мультс. Заключительная серия 15.45 Лего-го 16.10 Тин-тоник 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.05 Рок-урок 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.30 Джентельмен-шоу 20.00 Удивительные истории в программе «Моя семья» 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.45 Катрин Денев и Филипп Нуаре в приключенческой комедии «Африканец» 23.40 «Обоз» Шоу Ивана Демидова 00.30 Пресс-экспресс 00.40 Новости 01.05 Программа передач До 01.10
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс 06.55 «Медицинский вестник» Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 4-й—«Битва» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 Ретро-шлягер 08.55 Сам себе режиссер 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» 10.40 «Товары—почтой» 10.45 Деловая Россия 11.25 «Товары—почтой» 11.35 «За окном» 11.50 Двойной портрет 12.20 «Экспресс» 12.25 Автограф 12.30 «Как много девушек хороших» 13.10 Репортер Якутск 13.25 «Тувөлбэ» Город Мирный Канал «Россия» 13.55 «Экспресс» 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал (Канада) 5-я и 6-я серии 15.55 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.30 Арена для сенсаций 17.00 Вести 17.15 «Академик Иванов» Мультс. 17.25 Там на неведомых дорожках 18.05 «Клубничка» Телесериал Якутск 18.30 Программа передач 18.35 «Кейс» 19.00 «Ситим» айар түмсүү аһаҕас эфиригэр «Чернобыль—Саха» союз председателэ И. Е. Кожуров 19.30 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. программа Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.25 «ТВ-спорт» Обүгэлэр оонньуулары Канал «Россия» 21.10 «Санта-Барбара» 22.05 Блок-нот Музык.-информ. программа 23.00 Вести 23.16 «Товары—почтой» До 23.26.

ВТОРНИК, 14
 1-я программа. Канал ОРТ.
 06.00 Телеутро 09.00 Новости 09.15 «Новая жертва» 10.00 «Королева красоты» Песни Арно Бабаджаняна 10.40 Тема 11.20 «Непоследний котенок» Мультс. 11.30 «Угадай мелодию» 12.00 Новости 12.15 «В поисках капитана Гранта» 1-я

серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.50 «Последний лепесток» М-ф. 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» М-с. 15.45 Кварьете «Веселая компания» 15.55 Мультитроллия 16.10 Волшебный мир, или синема 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.10 «...До шестнадцати и старше» 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодию» 20.00 «В поисках утраченного» Лидия Смирнова Ведущий—Г. Скороходов 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.40 Программа передач 21.45 Комедия «Свадьба в Малиновке» 23.30 Хоккей Евролига 1/4 финала «Динамо» (Москва) —«Слован» (Братислава) 2-й и 3-й периоды 00.55 Новости 01.15 Пресс-экспресс 01.35 Программа передач До 01.40
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс 06.55 «Медицинский вестник» Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 3-й—«Последняя охота Акелы» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 Ретро-шлягер 08.55 Наталья Варлей в программе «Бочка меда» 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» Т.С. 10.40 «Витамин роста» М-ф. 10.50 «Товары—почтой» 10.55 «Деловая Россия» 11.35 «Товары—почтой» 11.45 «За окном» 12.00 Момент истины 12.25 «Экспресс» 12.30 Автограф 12.35 «К-2» представляет «Коллизей» 13.25 Телетеатр Ф. Каринти «Волшебное кресло» 13.55 Магазин недвижимости 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал 3-я и 4-я серии 15.50 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.30 Образ жизни 17.00 Вести 17.15 «Экспресс» 17.20 Там на неведомых дорожках 18.00 «Клубничка» Т-с. Якутск 18.30 Программа передач 18.35 «Преодоление» Видеофильм о ветеране геологии Якутии В. Б. Бронштейне 19.35 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести 20.25 Добрый вечер с Игорем Угольниковым» 21.11 «Санта-Барбара» 22.05 Звуковая дорожка 23.00 Вести 23.16 Наталья Варлей в программе «Бочка меда» 23.45 «Товары—почтой».

«В мире животных» (с сурдопереводом) 11.30 «Угадай мелодию» 12.00 Новости 12.15 «В поисках капитана Гранта» 2-я серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.47 Мультс. «Дед Мороз и лето» «Мама больше не лентяйка» 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» Мультс. 15.45 Кактус и К 15.55 Дом-соль 16.10 Зов собаклей 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.10 «... До шестнадцати и старше» 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 Угадай мелодию 20.00 Передача Владимира Познера «Человек и закон» на первом канале 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.40 Программа передач 21.45 Комедия «Свадьба в Малиновке» 23.30 Хоккей Евролига 1/4 финала «Динамо» (Москва) —«Слован» (Братислава) 2-й и 3-й периоды 00.55 Новости 01.15 Пресс-экспресс 01.35 Программа передач До 01.40
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс 06.55 «Медицинский вестник» Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 4-й—«Битва» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 Ретро-шлягер 08.55 Сам себе режиссер 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» 10.40 «Товары—почтой» 10.45 Деловая Россия 11.25 «Товары—почтой» 11.35 «За окном» 11.50 Двойной портрет 12.20 «Экспресс» 12.25 Автограф 12.30 «Как много девушек хороших» 13.10 Репортер Якутск 13.25 «Тувөлбэ» Город Мирный Канал «Россия» 13.55 «Экспресс» 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал (Канада) 5-я и 6-я серии 15.55 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.30 Арена для сенсаций 17.00 Вести 17.15 «Академик Иванов» Мультс. 17.25 Там на неведомых дорожках 18.05 «Клубничка» Телесериал Якутск 18.30 Программа передач 18.35 «Кейс» 19.00 «Ситим» айар түмсүү аһаҕас эфиригэр «Чернобыль—Саха» союз председателэ И. Е. Кожуров 19.30 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. программа Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.25 «ТВ-спорт» Обүгэлэр оонньуулары Канал «Россия» 21.10 «Санта-Барбара» 22.05 Блок-нот Музык.-информ. программа 23.00 Вести 23.16 «Товары—почтой» До 23.26.

06.00 Телеутро 09.00 Новости 09.15 «Новая жертва» 10.05 Передача Владимира Познера «Человек в маске» на первом канале 10.45 Клуб путешественников (с сурдопереводом) 11.35 Смак 12.00 Новости 12.15 «В поисках капитана Гранта» 3-я серия 13.20 «Смехопанорама» Ведущий—Е. Петросян 13.47 Мультфильмы: «Храбрый заяц» «Новогодняя ночь» 14.15 Брэйв-ринг 15.00 Новости 15.15 Пресс-экспресс 15.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша» Мультс. Заключительная серия 15.45 Лего-го 16.10 Тин-тоник 16.40 «Карин и ее собака» Молодежный сериал 17.05 Рок-урок 17.35 «Вокруг света» По страницам передачи «Клуб путешественников» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.15 «Новая жертва» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.30 Джентельмен-шоу 20.00 Удивительные истории в программе «Моя семья» 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Вести 21.45 Катрин Денев и Филипп Нуаре в приключенческой комедии «Африканец» 23.40 «Обоз» Шоу Ивана Демидова 00.30 Пресс-экспресс 00.40 Новости 01.05 Программа передач До 01.10
 2-я прогр. Канал «Россия» 06.00 Утренний экспресс 06.55 «Медицинский вестник» Якутск. 07.00 «Утром...» Инф.-муз. п. Канал «Россия» 07.25 «Маугли» Мультс. Фильм 4-й—«Битва» 07.50 «Товары—почтой» 08.00 Вести 08.30 Ретро-шлягер 08.55 Сам себе режиссер 09.25 «Клубничка» Телесериал 09.55 «Санта-Барбара» 10.40 «Товары—почтой» 10.45 Деловая Россия 11.25 «Товары—почтой» 11.35 «За окном» 11.50 Двойной портрет 12.20 «Экспресс» 12.25 Автограф 12.30 «Как много девушек хороших» 13.10 Репортер Якутск 13.25 «Тувөлбэ» Город Мирный Канал «Россия» 13.55 «Экспресс» 14.00 Вести 14.15 «Дочери Калеба Эмили» Телесериал (Канада) 5-я и 6-я серии 15.55 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.30 Арена для сенсаций 17.00 Вести 17.15 «Академик Иванов» Мультс. 17.25 Там на неведомых дорожках 18.05 «Клубничка» Телесериал Якутск 18.30 Программа передач 18.35 «Кейс» 19.00 «Ситим» айар түмсүү аһаҕас эфиригэр «Чернобыль—Саха» союз председателэ И. Е. Кожуров 19.30 Реклама 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. программа Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.25 «ТВ-спорт» Обүгэлэр оонньуулары Канал «Россия» 21.10 «Санта-Барбара» 22.05 Блок-нот Музык.-информ. программа 23.00 Вести 23.16 «Товары—почтой» До 23.26.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама • Реклама • Биллэриилэр • Реклама

Намскому РУФПС требуется водитель на а/м УАЗ со стажем работы не менее 5 лет. За справками обращаться в рабочее время по тел.: 21-150.
 Суһаллык косилкалаах I-16 трактор атынданар. Тел.: 21-227.
 Улууустаабы көрбөттөр обществолара бу дьылга чилинискэй усулуоһу уоннуу тыһыынчаны хомулар.
 Көрбөттөр обществолара.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.
 ОТДЕЛЛАР информация, сурук, төрүт культура —21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141.
 «Нам» телерадиостудия — 21632.
 Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэбитин, дьыбыт аадырыһын чуолкай ыйыт.
 Автор этэрэ мэлдьи хаһыат санчаатыннын биир буолуохтаах дьин буолбат.

Намнаабы «Эрэл» үрэтэр-производственной комбиат ордук кутталлаах таһаары тизийиңэ үрэттиңи биллэрэр. Үрэттиңи баһалаахтар суһаллык бу күннэргэ суруйтарың үрэтэр дьон аһсаана хааччахтанар. Биридүүлээн дьон, бааһынай хаһаайыстыбалар, коллективной предпрятислар, тэрилтэлэр суонпардаргытын үрэтэрэгэ тизтэйиң. Сотору кэмнээн кутталлаах таһаары тизийи үкүсү. Үрэрэх төлөбүрдээх. Тел.: 21-454, 21-036.

«Энцисэли»—Нам улууһун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай ул. 1.
 Учредителлэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания.
 С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көңүлү көмүскүүр региональной инспекциятынан регистрацияламмыт № Я 0085.
 Нам улууһун типографията: 678040, Нам с., Ленскэй ул. 85.
 Формата АЗ. Кээмэйэ 1,0 бэч. лис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тираһа 2214. Бэчээттэниң 10.01.97 с. Сакааһын №-рэ 3.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

Телевизор онотторуон уонна настройкалааһын баһалаахтар 22-2-44 тел. Емельянов Петр Георгиевичка биллэриң. Кэлиэ. Көрүө. Оноруо.

Улуус олохтоохторуттан, сэрни, тыыл уонна үлэ ветераннарыттан туох көрдөһүүлээхпитиң? Республикаба «Өйдөбүннүк» кинигэ 6-с тома, улууска «Ахтылар» кинигэ тахсалларынан:

1. «Өйдөбүннүк» уонна «Мэнэ Таас» кинигэлэргэ көтүтүллэн киллэриллибэтэх буйуттар, тыыл ветераннара, биир дьыэ кэргэнтэн ыңгырыллыбыттар толору ааттарын-суолларын суруйан улуус ветераннарын советыгар 1997 сыл олунньу 1 күнүгэр дьылы киллэрэргитигэр көрдөһүт.

2. Атын улуустарга сэрни сылларыгар тылга хоргууан өлбүттэр испиниңкэтэрэ таһаарыллыбыт. Онон сибээстээн, нэһилиңкэтэрэ сэрни сылларыгар үлэли-хамсыы сылдьан хоргууан өлбүт биир дойдулаахтарбытын үйэтитэр сыалтан ааттарын-суолларын суруйан улуус ветераннарын советыгар 1997 сыл олунньу 15 күнүгэр дьылы киллэрэргитигэр көрдөһүт.

Намнаабы 2 №-х ПУЗ коллектива преподаватель Соломонов Н. Г. тапталлаах кэргэнэ
СОЛОМОНОВА
 Людмила Васильевна
 ыарахан ыарыттан өлбүтүнэ дириң кутурбаһын тиздэр.

Выражаем глубокое соболезнование бывшей работнице Соловьевой Лидии Михайловне по поводу трагической гибели родного брата
СОЛОВЬЕВА
 Николая Михайловича
 Администрация и коллектив Намского ЦГСЭН.

Хатын Арыы нэһилиңгин дьаһалтата, нэһилиңк олохтооһо
СОЛОМОНОВА
 Людмила Васильевна
 уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн кэргэниңгэр Соломонов Н. Г., оболоругар, чугас дьонугар дириң кутурбаһын биллэр.

Күндүтүк саныыр табаарыстарбыт
ЖИРКОВ Андрей,
СОЛОВЬЕВ Николай
 хомолтолоохтук өлбүттэриңгэр төрөлүүттэриңгэр дириң кутурбаһымытын тиздэбит.
 Учутталлара Фекла Коммунарвна, Лена Егоровна, 1996 с. выпуск.

Көбөкөн орто оскуолатын коллектива
ЖИРКОВ Андрей
СОЛОВЬЕВ Николай
 эдэр саастарыгар хомолтолоохтук өлбүттэриңгэр төрөлүүттэриңгэр, аймахтарыгар дириң кутурбаһынын тиздэллэр.

Арбын орто оскуолатын социальной педагогар Жиркова Мария Васильевнаба таптыыр обото
АНДРЕЙ
 хомолтолоохтук суох буолбутунан коллектив аатыттан дириң кутурбаһымытын биллэрэбит.
 Улуус администрацията.

Аба дойдуну Улуу сэринтин кыттылааба Соловьев Михаил Николаевич дьыэ кэргэниңгэр кинилэр тапталлаах оболоро. бырааттара, убайдара
СОЛОВЬЕВ
 Николай Михайлович
 эдэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн Нам улууһун ветераннарын сэбиэтэ дириң кутурбаһын биллэрэр.

Үөдэй олохтоох дьаһалтата, коллективной предпрятне салалтата Үөдэй нэһилиңгин ытык кырдыаһаһа үлэ, тыыл ветерана
ЗЫРЯНОВА
 Мария Ивановна
 өлбүтүнэн оболоругар, сиэннэриңгэр, бары аймахтарыгар дириң кутурбаһынын тиздэллэр.

Модут дьааһыла-садын үлэниңтэрэ Петрова А. Г., Сивцева Л. М., ийэтиңгэр, аймахтарыгар тапталлаах убайдара уоллара
ПЕТРОВ
 Александр Гаврильевич
 хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириң кутурбаһынын биллэрэлэр.

Партизан олохтообор Сивцева Александра Васильевнаба, оболоругар, сиэннэриңгэр таптыыр кэргэнэ, абалара, эһэлэрэ
СИВЦЕВ
 Михаил Иннокентьевич
 эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн дириң кутурбаһынын тиздэбит.
 Кулаковскайдар.

Күндүтүк саныыр эдьийиңитигэр Анастасия Самсоновнаба уола, кини оболоругар, кийиңитигэр, күтүөттэриңгэр бырааттара убайдара
ПЕТРОВ
 Александр Гаврильевич
 биһиги кэксэбиттэн хомолтолоохтук өлөн туораабытынан дириң кутурбаһымытын тиздэбит.
 Керемьясова М. С., Сивцевтар, Мальцевтар, Протопоповтар.

Күндү бырааппыт, убайыт Модут нэһилиңгин олохтооһо
ПЕТРОВ
 Александр Гаврильевич
 эдэр сааһыгар күп сириттэн суох буолбутунан ийэтиңгэр, эдьийиңгэр, балтыларыгар, быраатыгар дириң кутурбаһымытын тиздэбит.
 Модуттан, Намтан, I Хомуустаахтай, Нерюнгриттан Винокуровтар, Новгородтар.

Биһиги дьыэ кэргэттэр истинник саныыр, бириңгэ үөскэбит, үлээбит доборбутугар Жиркова Мария Васильевнаба, эбэтиңгэр, эһэтиңгэр, чугас дьонноругар тапталлаах уола, сиэннэрэ, бырааттара
АНДРЕЙ
 эдэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириң кутурбаһымытын тиздэбит.
 Намтан: Ивановтар, Олесовтар, Ивановтар, Иванов И. Н.